

از لابلای نیشته های روزمره

کاربرد دقیق اجزای دیپلوماسی در آزمونگاه بین المللی بصیرت کامل در امور و ظفره روی در روابط بین الدول سیاست بده و بستانهای متقابل

قبل از همه، لازم به یادآوریست که واژه "دیپلوماسی" به معنی هدایت روابط میان افراد و ملت ها از جمله واژه های سیاسی مورد استفاده در عرصه مناسبات بین المللی می باشد. دیپلوماسی در کاربرد رسمی خود، عمدتاً به دیپلوماسی بین المللی که هدایت روابط بین المللی از طریق دیدار و گفتگوهای دیپلمات های رسمی است، اشاره دارد. در گذشته، دیپلوماسی میان کشورها بیشتر به موضوعاتی همچون روابط شخصی و خانوادگی پادشاهان دو کشور یا یکدیگر یا مسأله جنگ و صلح مربوط میشد، اما در شرایط کنونی جهان، علاوه بر آنها موضوعاتی همچون روابط تجاری، مناسبات فرهنگی و علمی نیز در محور مباحثات دیپلماتیک میان کشورهای مختلف با یکدیگر و میان آنها و سازمان های بین المللی قرار گرفته است.

دیپلوماسی در واقع، مجری سیاست خارجی در چارچوب دکترین سیاست خارجی هر کشور است. دکترین سیاست خارجی یک کشور که معمولاً بمثابه بیان کلی سیاست خارجی آن کشور محسوب می گردد، توسط رئیس حکومت یا وزیر امور خارجه اعلام می شود.

اهداف دکترین سیاست خارجی هر کشور، ارائه اصول کلی برای هدایت سیاست خارجی و انجام دیپلوماسی است. این اصول به رهبری سیاسی یک کشور اجازه می دهد تا با وضعیت های مختلف پیش آمده بطور مناسب برخورد نماید و رفتار کشورش در برابر سایر کشورها را توضیح دهد.

اجرای دیپلوماسی بر عهده گروهی که "هیأت دیپلماتیک" نامیده می شود، قرار دارد. یکی از نکات مهم در مناسبات دیپلماتیک میان کشورها با یکدیگر و یا میان آنها و سازمانهای بین المللی، برسمیت شناخته شدن مصونیت دیپلماتیک برای سفیر و سایر اعضای کادر دیپلماتیک می باشد.

پس از یادآوری هایی که در بالا از آن تذکار بعمل آمد، خاطرنشان باید کرد سال نو که اینک ما در دومین هفته ماه دوم آن قرار داریم، بانواع دوگانه واقعات مشخص میگردد، بخشی از آنها نامرئی بوده و بخش دیگری از آنها با سرو صدا عرض وجود نمودند، از جمله می توان یادآور شد که اوضاع در کشور عزیز، بیش از پیش متشنج گردیده، ایجاد و تشکیل قوای مسلح افغانستان بصورت غیرمطلوب و ناکارآمدی توسط غرب صورت گرفت، در کشور برخوردارهایی میان "خلافت اسلامی" (داعش) و "طالب" ها و همچنان میان "طالب" ها و نظامیان افغان و نیز زد و خورد های میان گروهی "طالب" ها جریان دارد. چنانچه جان نیکلسون

فرمانده پیشنهادی نیروهای بین المللی برای افغانستان معتقد است که اوضاع امنیتی در افغانستان "روبه وخامت" است. کمیته نیروهای مسلح مجلس سنای ایالات متحده مأموریت جنرال جان نیکلسن را تأیید نموده و پس از آن، نامبرده نیز در جلسه ای با اعضای این کمیته شرکت ورزید. جان مک کین، رئیس کمیته در آغاز جلسه اظهار داشت که با توجه به پیشروی های "طالب" ها در چند ماه اخیر و ظهور گروه موسوم به "خلافت اسلامی" (داعش) در افغانستان، وضعیت در کشور رو به وخامت است و نه بهبودی. به گزارش آسوشیتد پرس، جنرال نیکلسون اظهار داشت که با در نظر داشت همه برداشتها از وضع کنونی افغانستان، موجودیت "سطحی از خشونت" در افغانستان را باید پذیرفت.

جان میک نیکلسون بمثابة فرمانده بعدی نیروهای بین المللی در افغانستان در نظر گرفته شده است. قابل یادآوریست که فعلاً جنرال جان کمپل این سمت را بدوش داشته و قرار است پس از انقضای دوره مأموریت نامبرده و در ضمن، تأیید مجلس سنای ایالات متحده، این مسولیت به جنرال جان نیکلسون محول گردد. جنرال نیکلسون در حال حاضر فرمانده نیروهای زمینی ناتواست، وی قبلاً هم در کشور ما مأموریت هایی داشته و زمانی هم فرمانده عمومی عملیات ناتو در افغانستان بوده است. طی سال گذشته، مأموریت نیروهای بین المللی بیشتر در بخش های تجهیز، مشاوره و آموزش نیروهای امنیتی افغان محدود بود. نیروهای امنیتی کشور که مسولیت تأمین امنیت سراسری افغانستان را بر عهده گرفتند، با معضلات امنیتی مواجه گردیدند، مثلاً بطور مثال از جمله سقوط مقطعی ولایت کندز توسط جنگجویان "طالب" را می توان در مورد، نامبرد. جنرال نامبرده در مجلس سنای ایالات متحده اظهار داشت که نباید اجازه داد تا ولایتهای عمده در افغانستان سقوط نماید.

قابل یادآوریست که بر علاوه جنگ علیه "طالب" ها و شبکه حقانی، نیروهای گروه موسوم به "خلافت اسلامی" (داعش) هم باعث ایجاد در دسر تازه ای برای نیروهای امنیتی کشور گردیدند. در این حال، جنرال جان آلن، فرمانده قبلی نیروهای امریکایی در افغانستان گفت که امریکا نباید افغانستان را در وضعیت کنونی رها نماید. نامبرده افزود باید حمایت هوایی از نیروهای افغان صورت گیرد و در قدم بعدی، نیروهای بین المللی باید الی سال ۲۰۲۰ در افغانستان با شمار نیروهای بیشتری، همچنان به موجودیت خویش ادامه دهند. این جنرال امریکایی خواستار "انعطاف پذیری" در برنامه خروج نیروهای امریکایی از افغانستان گردید.

دومین مجموعه حوادث به ایران تعلق دارد که در مقطع کنونی، عمدتاً شامل چگونگی انجام صادقانه مسولیت های آن کشور در ارتباط با معامله هستوی گردیده که حتی مورد تأیید ایالات متحده نیز قرار گرفت. روز دیگر، هیأتی از آلمان وارد ایران گردیده و در بازگشت، با خبرهای دلگرم کننده ای اتحادیه اروپا را در جریان امور قرار داد. بدین ترتیب، تعلیق و رفع تحریم های وضع شده علیه ایران، قبل از همه برای تجارت اروپایی مفید تمام می شود. اما دولت سعودی در این مقطع زمانی، مشکل پیچ اندر پیچ دیگری را با اعدام واعظ اهل تشیع در آن کشور خلق نمود. در نتیجه، سعودی ها به قطع مناسبات دیپلماتیک با ایران متوسل گردیدند. به تعقیب آن، بسیاری از دولتهای کشورهای لیگ عرب نیز با این اقدام سعودی ها همراه گردیدند. در چنین یک وضعیتی، دول عضو اتحادیه عرب، از تأسیسات جدید زیرزمینی راکتهای بالستیک نیز پرده برداری نمودند.

اما در مورد تحولات جاری در زمینه مبارزه علیه "خلافت اسلامی" (داعش) باید یادآور شد که با ازدهام بیش از حد جنگجویان خارجی به صفوف "خلافت" نامبرده که بمباردمان های هوایی امریکایی را بدنبال داشت و با وجود وارد گردیدن ضربات بر مراکز مالی و تدارکاتی تروریستها و کلیه اقداماتی که علیه آنها صورت گرفت، به مرحمی بر زخم های ناشی از کرده های جنگجویان "خلافت" متذکره، مبدل نگردیده و مانع فعالیت ها و اقدامات دهشتگرانه آنها نیز نگردید. اما جنرال دان فورد وارد ترکیه گردید و این در

حالی بود که شورای امنیت سازمان ملل متحد، تلاش ناموفق ارسال سلاح و مهمات از ترکیه به سوریه را محکوم نمود.

در همین حال، جنگنده های نظامی روسیه از آغاز سال جاری، بصورت مجموعی برپیش از ۱۰۹۷ هدف شبه نظامیان حملاتی را انجام داده و همچنان در جنوب آن کشور (سوریه) نیز با ایجاد جبهه جدیدی بمنظور مبارزه علیه شورشیان، اوضاع بیش از پیش بنفع ارتش سوریه شکل می گیرد، چه چندی قبل بصورت مشخص، موفق به تسخیر دژ قوی و شدیداً استحکام یافته جبهه النصره در لاذقیه شدند که شدیداً موجبات رنجش خاطر اردوغان را سبب گردید. صفوف مخالفان سوریه تلاش دارند تا توجه حامیان مالی و غربی شان را به خویش جلب نمایند.

قابل یادآوری می باشد که حمله به رمادی در عراق، نه خوب بود و نه بد. در جنگهای ایالت الانبار و حادثه ای که در اطراف بند موسل اتفاق افتاد، بیشتر از بیست تن از نظامیان امریکایی کشته شدند. زمزمه هایی بگوش رسید که هلیکوپترهای امریکایی علیه "داعش" عملیاتی را انجام می دهند، اما سفیر ایالات متحده در عراق، موضوع فوق را تکذیب نمود. جالب است، پس چرا و به کدام منظور و هدفی در حدود دوصد نفر از کوماندوهای امریکایی فرستاده شده و در زمینه خواستار کمکهای آسترلیا گردیدند؟ و چرا سفیر ایالات متحده، راکتهای هوا بزمین را به عراق بفروش رساند؟

ائتلاف برهبری سعودی ها، بمباردمان های بی رویه و بیشرمی را در یمن انجام دادند، تا آنجاییکه حتی یکبار موجب ناراحتی سازمان ملل متحد نیز گردید. اما مسأله در گرد و غبار حوادثی که خلق گردید، همچنان پنهان نگهداشته شده و ایالات متحده نیز در صدد توجیه ائتلافش با عربستان گردید. حکایت از این قرار است که به گفته بسیاری از کسان شاغل در امور و مسایل مربوط به منطقه، سقوط سعودی ها نزدیک می باشد، اما حاکمیت پادشاهی عربستان سعودی به شدت دست و پا می زند تا با سوو استفاده از قیمت نفت برای آسیا و اروپا و همچنان با استفاده از امکانات موجود، پلان های خصوصی سازی جزئی از شرکت آرامکو در عربستان را عملی نماید. این عمل چنین می رساند که برای یک حاشیه ایمنی، قیمت تعیین شده توسط آنها بطور مثال، گرانتر از قیمت تعیین شده توسط مکزیک می باشد.

در لیبیا، جنگجویان "خلافت اسلامی" (داعش) به بنادر نفتی حمله ورمی شوند. کارشناسان باین باورند در حالیکه جنگجویان دیگری مشغول حملات متقابل در بن غازی و مصراته بودند، "خلافت اسلامی" (داعش)، دسترسی به صنایع نفتی کشور را در اولویت وظایفش قرار داده بود.

در میان اینهمه نابسامانی و درهم و برهمی شرق میانه، باید بیش از همه به کشور مصر نگاه نمود، در کشوری که در روز بعدی آن، پس از سال ۲۰۱۲، نخستین اجلاس پارلمان آن کشور تدویر گردید، چنین بنظر می رسد که عواقب "بهار عربی" بر کشور غلبه حاصل می نماید. بطور مثال در مورد مسأله پناهندگان هیچ سخنی در میان نیست و در اینباره هیچ موضوع و کوچکترین موردی نیز حتی به گوش نمی رسد، چه رسد به اقدامات عملی و مفید در مورد.

متذکر باید گردید که معضله پناهندگان در کشور آلمان، مرکل را تهدید به استعفا از مقامش می نماید. همچنان در آلمان ایجاد دسته ها و گروه های دفاع خودی بمنظور حراست آلمانی ها از پناهندگان آغاز گردیده، زیرا مقامات در سال ۲۰۱۶ منتظر ورود حدود یک میلیون مهاجر دیگر نیز می باشند. ضمناً، پولیس در شهر کلن از انتشار خبر و فاش نمودن مسأله ارتکاب جرایم توسط پناهنده ها در شهر متذکره خودداری بعمل آوردند، چنین یک وضعیتی باعث وسعت عملکردهای ضد اسلامی در این کشور گردید، اما بنظر می رسد مقامات آلمانی بهوش می آیند تا علناً اظهار نمایند که آنها قصد دارند تا در صورت امکان، ورود

پناهندگان را محدود نموده و تعداد اخراج آنها را از بیش از پیش ازدیاد بخشند. بمنظور اجرای عملی طرح متذکره، مبلغ ۱۲ میلیارد یورو اختصاص داده شده است.

اخیراً در بلژیک، اصل واقعیت پناهندگی جدید تروریست هایی که در حوادث پاریس نقش داشته و همچنان اعضای گروه بندی ای که در قاجاق پناهندگان به بریتانیا سهم فعال میگرفتند، افشا گردید، در عین حال، کشور دنمارک، چنانچه کمیشنران اروپایی ادعا می نمایند، ناظران آلمانی را وادار نمود تا در واگون های قطارهای راه آهن، پاسپورت و اسناد سفر مسافران را مورد کنترل قرار داده و بمنظور اجرای عملی ایده منحصر بفردش، روز سه شنبه پارلمان آن کشور، طرح جنجالی توقیف اموال پناهجویان برای تأمین هزینه اقامت آنها را تصویب نمود. براساس این طرح، حالا پولیس مرزی دنمارک می تواند اموال با ارزش بیشتر از ۱۵۰۰۰ دلار از پناهجویان را توقیف نماید و آنها را وادار تا برای آوردن اعضای خانواده های شان به آن کشور تا سه سال انتظار بکشند. حکومت دنمارک گفته است که این اقدام مطابق با سیاست های تأمین اجتماعی این کشور صورت گرفته است.

سویدن بصورت غیر مترقبه ای، بکمک قوای مسلح از ورود پناهندگان به آن کشور جلوگیری بعمل آورد. ظاهراً، تشکیل دسته های دفاع خودی در آلمان نیز، در نوع خود، یاد آوری چیزی مبهم بنظر می رسد.

نیروهای اپوزیسیون در کوسوه، در مرکز آن کشور به احتجاج پرداختند و وزارت امور خارجه آلمان، در نوع خود، از نقش و تأثیر گذاری روسیه در بالکان ها، ناراحتی خویش را پنهان نمی نماید. بلغارستان بمنظور جلب رضایت در مورد از سرگیری "جریان جنوبی"، سیگنال هایی را مخابره می نماید. در لیتوی، این مسأله عملاً به اثبات رسیده که سیستم های خط لوله گاز امریکایی اصلاً با سیستم عمومی انتقال گاز مطابقت نمی نماید.

مقامات فرانسوی به انتشار نتایج بررسی دسیسه مربوط به "رینو" مبادرت ورزیدند. برای انجام این کار، آنها بگونه مثال از ایالات متحده پیروی نمودند. بدون شوخی، واشنگتن در نظر دارد از "فولکس واگن" الی ۸۰ میلیارد دلار بدست آورد. اما "فولکس واگن"، در وضع کنونی، در جایگاهش استوار قرار دارد و هنوز در نظر ندارد تا هیچگونه سندی را در مورد ارائه نماید، اما این مسأله را در نظر دارد تا سرمایه گذاری در اقتصاد ایالات متحده را کاهش بخشد که ارائه چنین وضعیتی، حتی در تصور وزارت مالیه ایالات متحده هم نمی گنجد.

چنین است وضعیت کنونی جهان پرآشوبی که در آن بشریت بسر می برد. اگر بخصوص در طول مدت زمان پس از جنگ جهانی دوم، ارزشهای بشری مورد احترام قرار می گرفت و اصول و اساسات مندرج در منشور سازمان ملل متحد در موارد مختلف زندگی مراعات می گردید، اگر اصل صلح و همزیستی جانشین جنگ می گردید، اینهمه انسانها قربان هوسهای دشمنان آزادی نگردیده و اینهمه ویرانی و دربدری بوجود نمی آمد، اگر چرخه ماشین تولید انواع سلاحهای گرم و سرد از گردش باز ماند، اگر گردانندگان جنگها و زد و خوردها اندکی بفکر آیند و نگذارند تا جهان ویران، جهان معیوب و مملو از ضدونقیض و مصایب فراوان و گونه گونه به فرزندان و آیندگان به میراث رسد، باید قبل از همه درصدد رفع کدورت ها و تضادها بذل مساعی نموده تا باشد نسلهای آینده و بعدی سیاره ما، دور از هرگونه دشمنی و مخاصمت در آرامش و صلح و صفا طی طریق نمایند.

دوازدهم ماه فبروری سال ۲۰۱۶

